

Beleid
**Alternatieve
zorg**

**Informatie
voor therapeuten
alternatieve c.q.
complementaire
zorg**

Met hart voor zinnige zorg

Inhoud

Voorwoord

1. Visie VGZ

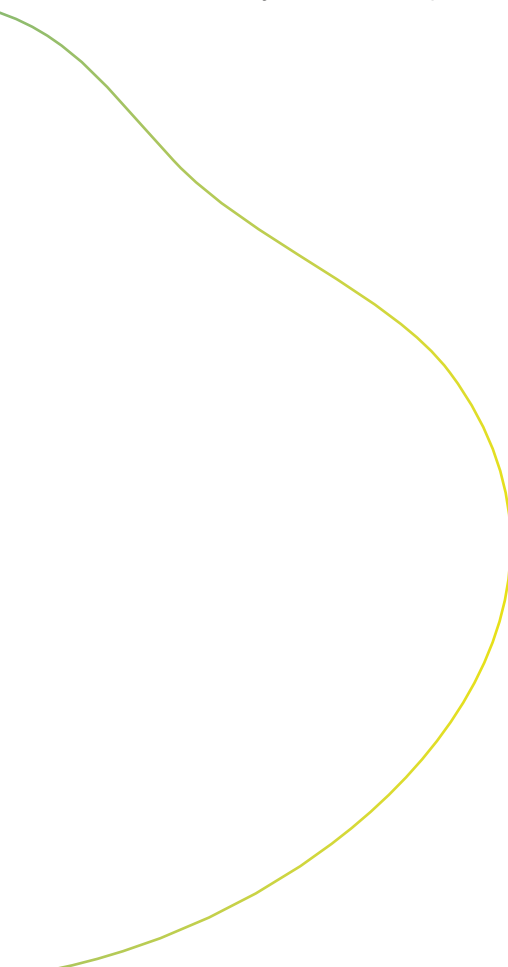
Alternatieve zorg	4
Alternatieve beweegzorg	6

2. Kwaliteitseisen

Registratie erkende koepelorganisatie	8
Praktijkvoering	9
Overige eisen	9

3. Opleidingseisen

Medische of psychosociale basiskennis	10
Beroepsopleiding	12
Bij- en nascholing	12

Voorwoord

Alternatieve zorg is populair onder een brede groep Nederlanders. Deze zorg kenmerkt een grote diversiteit aan zorg én zorgaanbieders. De klant heeft voor alternatieve zorg de keuze uit zeer veel verschillende behandelvormen en zorgaanbieders. Aan deze zorgaanbieders werden tot 2016 geen wettelijke eisen gesteld.

Met het ingaan van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) is hierin verandering gekomen. Ook alternatieve therapeuten zijn hieraan gehouden. Naast de eisen die hieruit voortvloeien vindt Coöperatie VGZ (hierna te noemen VGZ) het belangrijk dat de kwaliteit ook op andere manieren wordt geborgd of bevorderd.

In dit beleidsdocument leest u daarover meer. Voor verdere informatie kunt u terecht op de website voor zorgaanbieders op www.cooperatievgz.nl/zorgaanbieders.

Wat verstaat VGZ onder alternatieve zorg?

1. Visie VGZ

De alternatieve of complementaire zorg kent vele therapievormen en behandelmethoden. Tevens zijn er veel verschillende aanbieders actief in het veld van de alternatieve zorg. Voor (potentiële) gebruikers van alternatieve zorg is het soms lastig om een keuze te maken voor een kwalitatief goede en veilige aanbieder. VGZ wil daarom haar verzekerden ondersteunen in dit keuzeproces. Dit maken wij mogelijk door de Zorgzoeker. In de Zorgzoeker is te zien welke aanbieders van alternatieve zorg VGZ vergoedt. Ook qua therapievormen maakt VGZ een onderscheid tussen wel- of niet verzekerbare zorg.

VGZ hecht aan veilige zorg en transparantie. VGZ heeft te allen tijde het recht om vanwege VGZ moverende redenen bepaalde zorgaanbieders niet (meer) op te nemen in de Zorgzoeker, ook als deze aan de eisen voldoen. Dit zal enkel gemotiveerd gebeuren, bijvoorbeeld wegens zwaarwegende tuchtrechtelijke- of fraudezaken uit het verleden.

Alternatieve zorg

VGZ verstaat onder alternatieve zorg niet-reguliere zorg die valt onder één van de onderstaande hoofdstromingen:

- acupunctuur en andere oosterse geneeswijzen
- antroposofische geneeswijzen
- homeopathie
- natuurgeneeswijzen
- psychosociale zorg
- alternatieve beweegzorg

De aanvullende verzekeringsvoorwaarden van de artikelen “Alternatieve zorg” en “Beweegezorg” zijn van belang bij het bepalen of de niet-reguliere zorg door VGZ vergoed wordt en vanuit welk budget. Een aantal voorbeelden van therapievormen/behandelingen die niet voor vergoeding in aanmerking komen:

- preventie, welbevinden en/of zelfontplooiing
- sociaal (maatschappelijke) dienstverlening en coaching
- werk-, opvoedings- en/of school gerelateerde problemen
- relatietherapie
- schoonheidsbevordering
- het geven van voedingsadviezen en bewegingsvoorlichting in verband met gewichtsproblemen
- Celtherapie en Chelatietherapie
- kosten voor diagnostisch onderzoek zoals laboratoriumonderzoek, scans, schoolpsychologisch onderzoek, intelligentieonderzoek en onderzoek voor het aanvragen van bijvoorbeeld een persoonsgebonden budget
- arbocuratieve of re-integratietrajecten
- behandelingen en behandelprogramma's met als doel verbetering van conditie, zoals medische trainingstherapie
- fysiofitness, bewegen voor ouderen, bewegen voor mensen met overgewicht en cardiotraining.

Daarnaast kan zorg die in een ander polisartikel wordt genoemd, niet (ook) verzekerde alternatieve zorg zijn. Voorbeelden hiervan zijn mindfulness-training, diëtetiek, voetzorg.

Alternatieve bewegezorg

VGZ verstaat onder alternatieve bewegezorg een beperkt aantal therapieën, die limitatief zijn opgesomd in de polisvoorwaarden. Deze therapievormen zijn:

- chiropractie
- osteopathie
- haptotherapie
- craniosacraaltherapie
- musculoskeletale geneeskunde
- manuele therapie Egg Shell (E.S.)
- ontspannings- en ademhalingstherapie Van Dixhoorn

Bij sommige merken van Coöperatie VGZ wordt alternatieve bewegezorg niet vergoed vanuit het artikel alternatieve zorg, maar vanuit de vergoeding voor bewegezorg, waar ook vergoedingen in zijn opgenomen voor bijvoorbeeld fysio- en oefentherapie.

**Welke
bewegezorg
wordt
vergoed?**

A photograph of two women sitting at a wooden table, smiling and looking at documents. The woman on the left has curly hair and is wearing a green shirt. The woman on the right has long dark hair and is wearing a blue blazer. They appear to be in a collaborative work environment.

Kwaliteits- eisen en opleidings- eisen

cooperatievgz.nl/zorgaanbieders

2. Kwaliteitseisen

Over de werkzaamheid en effectiviteit van de alternatieve zorg is vaak weinig bekend. Daarom vinden wij een goede borging van de kwaliteit en een goede opleiding erg belangrijk. Ook een alternatieve behandeling kan immers risico's voor de gezondheid met zich meebrengen.

Een goed opgeleide zorgaanbieder zal sneller de grenzen van zijn kunnen herkennen en doorverwijzen als een behandeling niet meer verantwoord is. De klant kan een verantwoorde keuze maken, doordat wij aandacht schenken aan kwaliteit en opleiding. Hieronder kunt u lezen wat VGZ verwacht van zorgverleners op het gebied van kwaliteit. In hoofdstuk 3 leest u meer over de opleidingseisen.

Wat betreft kwaliteit stelt VGZ de volgende eisen aan aanbieders van alternatieve zorg, welke daarna worden toegelicht:

1. Registratie erkende koepelorganisatie
2. Voldoen aan de vereisten voor deugdelijke en zelfstandige praktijkvoering
3. Overige eisen

Registratie erkende koepelorganisatie

VGZ maakt met enkele organisaties en verenigingen afspraken over onder andere opleidingsniveau, borging van klachtregeling en tuchtrecht en bij- en nascholingen. De toetsing van de kwaliteits- en opleidingseisen van therapeuten is dan ook de verantwoordelijkheid van deze organisaties en verenigingen. Om deze reden is lidmaatschap van een koepelorganisatie of in sommige gevallen beroepsorganisatie een kwaliteitseis. Hieronder volgen de mogelijkheden.

Therapeuten alternatieve (beweeg)zorg zijn lid van een beroepsorganisatie die is aangesloten bij één van de hierna te noemen koepelorganisaties¹:

- KAB: het register van de Klachtencommissie Alternatieve Behandelwijzen
- NAP: het register van de Nederlandse Associatie voor Psychotherapie
- NVAZ: het register van de Nederlandse Vereniging van Antroposofische Zorgaanbieders
- RBCZ: het Register Beroepsbeoefenaren Complementaire Zorg
- CBZG: Complementaire BeweegZorg Groep

Artsen zijn lid van artsenvereniging AVIG, NAAV, NVAA, WAVAN of ingeschreven in het RAMG (NVAMG).

Een arts mag ook kiezen voor een lidmaatschap van een van bovenstaande 5 koepelorganisaties.

¹ Tenzij Coöperatie VGZ met de betreffende koepelorganisatie overeen is gekomen dat de leden van de beroepsorganisatie niet in aanmerking komen voor vergoeding, bijvoorbeeld omdat de therapievorm niet voor vergoeding in aanmerking komt.

Praktijkvoering

De koepel- en/of beroepsorganisatie stelt eisen aan u op het gebied van praktijkvoering. VGZ is van mening dat in elk geval aan de volgende zaken dient te zijn voldaan:

U maakt gebruik van een door de koepelorganisatie/artsenvereniging opgestelde (ethische) beroepscode.

- U neemt kennis van en conformeert zich aan het beroepsprofiel van uw beroepsorganisatie.
- U schrijft nota's correct en volledig uit. De nota dient in elk geval uw praktijk AGB-code en de persoonlijke AGB-code van de uitvoerend zorgverlener, exacte omschrijving van de geleverde behandeling, behandeldatum, factuurnummer en lidmaatschap van uw koepel/beroepsorganisatie te bevatten (zie ook op <https://www.cooperatievgz.nl/zorgaanbieders/alternatieve-zorg/declareren>).
- U vermeldt correcte informatie op uw website over de behandelingen, de vergoeding van de behandelingen en lidmaatschap van beroepsorganisaties en koepelorganisaties.
- U bent zelf verantwoordelijk voor het (tijdig) aanvragen van een AGB-code en het up-to-date houden van uw contactgegevens in Vektis.
- U spreekt de Nederlandse taal.
- U houdt zich aan de door de beroepsorganisatie gestelde eisen ten aanzien van praktijkruimte.

Overige eisen

U dient aan de koepel-/beroepsorganisatie het volgende te kunnen overleggen:

- Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van maximaal vijf jaar oud waarbij het screeningsprofiel relevant dient te zijn voor de beroepsuitoefening
- (Kopie) polisblad van een actuele beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Daarnaast adviseren wij u:

- gebruik te maken van een schriftelijke behandelovereenkomst
- een EHBO of AED cursus te volgen met certificering en jaarlijkse opfriscursus
- de optie om rechtstreeks en digitaal te declareren bij de Zorgverzekeraar via VECOZO

3. Opleidingseisen

Voor VGZ is een aantal specifieke eisen ten aanzien van het opleidingscurriculum van belang. Het betreft de specifieke basiseisen gericht op patiëntveiligheid, zodat er voldoende waarborgen zijn voor het leveren van veilige zorg.

Deze specifieke basiseisen zijn:

- voldoende medische basiskennis en/of psychosociale basiskennis
- kennis van specifieke handelingen in de opleiding tot alternatief beroepsbeoefenaar
- voldoen aan de vereisten voor deugdelijke en zelfstandige praktijkvoering
- bewustzijn van de grenzen aan de eigen deskundigheid (is het “pluis” of “niet pluis”)

Medische of psychosociale basiskennis

Medische basiskennis (hierna: MBK) of psychosociale basiskennis (hierna: PsBK) dient voldoende aanwezig te zijn om zo de veiligheid van de zorg zoveel als mogelijk te borgen. In principe is PsBK van toepassing voor zorgverleners die specifiek psychosociale zorg aanbieden en MBK voor alle overige vormen van alternatieve zorg. De beroeps- of de koepelorganisatie beslist echter aan welke van deze twee eisen (MBK óf PsBK) hun leden moeten voldoen of wellicht aan beide eisen. De beroepsrichting/stroming is hiervoor bepalend alsook of het zwaartepunt van de aangeboden behandeling in de medische (somatische) of in de psychosociale sfeer ligt.

Voldoende MBK of PsBK kan worden aangetoond op verschillende manieren:

- U hebt een diploma van een door de NVAO erkende HBO-Bachelor opleiding met MBK of PsBK (in de (para)medische of psychosociale zorg)
- U hebt een diploma van een opleiding medische en/of psychosociale basiskennis op HBO-niveau die als zodanig is geaccrediteerd door CPIO of SNRO
- U hebt een diploma van het centraal examen PLATO-eindermen- afgenomen door het CECZ
- U hebt een BIG-registratie in combinatie met een HBO-diploma zoals genoemd op de volgende pagina van vóór 1989

Een uiteenzetting hiervan leest u hierna.

HBO-opleiding

U hebt een diploma van een door de NVAO erkende HBO-Bachelor opleiding met MBK of PsBK (in de (para)medische of psychosociale zorg). Het betreft de volgende door de **NVAO**² geaccrediteerde opleidingen:

MKB	PsBK
Bewegingsagogie/Psychomotorische therapie	Bewegingsagogie/Psychomotorische Therapie
Ergotherapie	Counseling
Fysiotherapie	Creatieve therapie
Huidtherapie	Cultureel maatschappelijke vorming (CMV)
Logopedie	Danstherapie
Manuele therapie	Humanistiek
Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken (MBRT)	Kunstzinnige therapie
Oefentherapie (Cesar en Mensendieck)	Maatschappelijk werk en dienstverlening (MWD)
Palliatieve Zorg	Muziektherapie
Verloskunde	Pastoraal werk
Verpleegkunde	Pedagogiek ³
Verpleegkunde in de maatschappelijke gezondheidszorg	Psychologie
Voeding en diëtetiek	Sociaal pedagogische hulpverlening
Complementary Alternative Medicine (CAM; Saxion Next)	Verpleegkunde
Overig	
Naast deze HBO-opleidingen volstaat een artsdiploma	Ook opleidingen die leiden tot het ECP-certificaat voldoen

Voor de Opleiding van Kader in de Gezondheidszorg en de Opleiding Sport, Gezondheid & Management geldt dat deze opleidingen voldoen voor MBK voor studenten die vóór 2017 een diploma van deze opleiding ontvangen

2 Diploma's van HBO-opleidingen vanaf de introductie van de visitatie van de HBO-raad (1989, gelijktijdig met de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek) voldoen ook. Dit is alleen van toepassing op overheidsgefinancierde HBO-opleidingen. Particuliere hogescholen worden pas sinds de introductie van de NVAO gecontroleerd. Diploma's ouder dan 1989 voldoen alleen onder bepaalde voorwaarden. Uw koepelorganisatie kan u hierover meer vertellen.

3 De opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweedegraad in Pedagogiek, met de differentiatie sociale pedagogiek/andragogie is hieraan door NVAO gelijkgesteld.

CPION/SNRO-geaccrediteerde opleiding o.b.v. PLATO-eindtermen

U hebt een diploma van een opleiding medische en/of psychosociale basiskennis op HBO-niveau die als zodanig is geaccrediteerd door CPION of SNRO.

Deze opleiding of module dient minimaal te voldoen aan de eindtermen van PLATO. Het hoeft hierbij niet per se te gaan om een 4-jarige opleiding. De opleiding moet positief zijn beoordeeld door CPION of SNRO op basis van deze PLATO-eindtermen. De eindtermen die PLATO heeft opgesteld ter beoordeling van MBK en PsBK zijn, evenals de rationale, te raadplegen via www.cooperatievgz.nl/zorgaanbieders en via de erkende koepelorganisaties.

Accreditatie geschiedt op aanvraag van de opleiding of het opleidingsinstituut rechtstreeks bij CPION of SNRO. Niet (meer) bestaande opleidingen kunnen niet worden geaccrediteerd.

Centraal examen o.b.v. PLATO-eindtermen

U hebt een diploma van het centraal examen PLATO-eindtermen- afgenomen door het CECZ. Indien deelcertificaten worden behaald dan kunnen deze dienen als vrijstelling voor een opleiding MBK of PSBK. Een onafhankelijke examencommissie toetst. Informatie over het centraal examen kunt u vinden op www.cecz.nl.

BIG-registratie

U hebt een BIG-registratie in combinatie met een HBO-diploma zoals vermeld staat in de tabel op de vorige pagina van vóór 1989. Het gaat hier om diploma's van opleidingen toen de term HBO nog niet bestond, maar die hiermee wel vergelijkbaar zijn, zoals Verpleegkunde A en B.

Let wel: wij vragen om een geldige (actieve) BIG-registratie.

Beroepsopleiding

Een beroepsgerichte, aanvullende opleiding in de alternatieve zorg dient een beroepsbeoefenaar zodanig op te leiden, dat deze in staat is om als zelfstandig beroepsbeoefenaar binnen de gezondheidszorg te functioneren. U dient dan ook te beschikken over een diploma/certificaat van een relevante beroepsgerichte, aanvullende opleiding in de alternatieve zorg. De koepelorganisatie bepaalt welke opleidingen wel of niet geschikt zijn en laat toetsen of hieraan door haar leden wordt voldaan. Deze opleiding is bij voorkeur gevolgd bij een opleidingsinstituut dat geen onderdeel uitmaakt van de beroepsorganisatie waarbij u bent aangesloten.

Bij- en nascholing

Voor zowel de MBK en PsBK als voor de (aanvullende) opleiding in de alternatieve zorg geldt dat de kwaliteit van de opleiding geborgd is via jaarlijkse bij- en nascholing en via vastgelegde afspraken over minimale opleidingsduur en visitatie.

De koepelorganisatie toetst of laat toetsen of hieraan door haar leden wordt voldaan.

cooperatievgz.nl/zorgaanbieders